

ת"פ 47961/12/23 - מדינת ישראל נגד רפאל מסיקה

בית משפט השלום באילת

ת"פ 47961-12-23 מדינת ישראל נ' מסיקה
תיק חיצוני: 147260/2022

לפני	כבוד השופט, סגן הנשיא שי ברגר
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשם	רפאל מסיקה
ע"י ב"כ עו"ד אלעד אלקיס	

החלטה

1. לפניי בקשה לביטול כתב אישום שהוגש נגד הנאשם, מטעמי הגנה מן הצדק, מחמת אי קיום חובת היידוע והשימוע כנדרש לפי סעיף 60 א' לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב - 1982 (להלן: **החסד"פ**).

הרקע:

2. ביום 24.12.23 הוגש כנגד הנאשם כתב אישום אשר מייחס לו עבירות של **החזקת אגרופן או סכין שלא כדין (2 עבירות)**, לפי סעיף 186 (א) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: **חוק העונשין**), ו**פציעה**, לפי סעיף 334 לחוק העונשין.

3. בדיון שהתקיים ביום 28.2.24, העלה ב"כ הנאשם טענה מקדמית של הגנה מן הצדק, במסגרתה ביקש להורות על ביטול כתב האישום בגין אי קיום חובת היידוע והשימוע בתיק זה. במסגרת הדיון, **טענה ב"כ המאשימה, כי ככל וב"כ הנאשם היה פונה לממונה במשרדי המאשימה, יכול וכתב האישום היה מבוטל**. על כן, הוחלט, בטרם מתן החלטה בטענה המקדמית, לאפשר לב"כ הנאשם לפנות לממונה במשרדי המאשימה בבקשה לביטול כתב האישום. עוד הוחלט, כי תועבר הודעה לבית המשפט ביחס להחלטת המאשימה אם לבטל את כתב האישום והדיון נדחה ונקבע לתזכורת ליום 21.3.24.

4. ביום 12.3.24 הגיש ב"כ הנאשם הודעה לבית המשפט, לפיה ביום 7.3.24 פנה למאשימה בבקשה לביטול כתב האישום ועריכת שימוע, וטרם התקבלה תשובתה.

5. בדיון שהתקיים ביום 21.3.24, טענה ב"כ המאשימה כי מדובר בכתב אישום חמור וביטולו מהווה אקט קיצוני, משום שהפגם שנפל הוא טכני ולא מהותי, והפתרון במקרה זה לשיטת המאשימה הינו עריכת שימוע בדיעבד.

על כן, **ביקשה המאשימה דחייה בת שבועיים כשהתחייבה לזמן את הנאשם לשימוע**, בית המשפט נעתר לבקשת המאשימה והורה על דחיית הדיון ליום 7.4.24, פרק זמן ארוך במעט מזה שביקשה המאשימה.

6. בדיון שהתקיים ביום 7.4.24, מסרה המאשימה כי חרף בקשתה לדחיית הדיון לצורך עריכת שימוע בדיעבד, בשל סד הזמנים הקצר לא נקבעה עם הסנגור פגישה לצורך עריכת השימוע. עוד מסרה המאשימה, בניגוד לדבריה בדיון הקודם, כי עמדת המאשימה הינה לקבלת טיעונים בכתב חלף עריכת שימוע.

טענות הצדדים:

7. **ב"כ הנאשם** טען כי מכתב היידוע התקבל אצל הנאשם רק ביום 29.1.24, למעלה מחודש לאחר שהוגש כתב האישום כנגדו ביום 24.12.23, ובכך נשללה ממנו זכות השימוע כאמור בסעיף 60 א' לחסד"פ. לטענת ב"כ הנאשם המאשימה הפרה את חובתה שעה שלא בדקה את מועד קבלת דבר הדואר אצל הנאשם ולא המתינה 30 יום ממועד הקבלה לתשובת הנאשם ביחס לשימוע בטרם הגישה את כתב האישום, בניגוד להוראות החוק. מכאן ומשלא קיבל הנאשם מכתב היידוע בטרם הגשת כתב האישום, הופרה זכותו היסודית המוקנית לו בחוק להביא טיעונו בפני המאשימה.

8. **המאשימה** טענה כי יש לדחות טענתו של הנאשם נוכח העובדה שמכתב היידוע נשלח לנאשם כדין על ידי המאשימה. מבדיקה שערכה המאשימה, עולה ששלוחת התביעות הוציאה לנאשם הודעה על פי סעיף 60 א' לחסד"פ כבר ביום 16.10.23, אך המאשימה לא ידעה להצביע על תאריך מדויק בו נשלח המכתב בדואר, ולא חלקה על טענת ב"כ הנאשם באשר למועד בו התקבל מכתב היידוע אצל הנאשם. עם זאת, לטענתה כתב האישום הוגש רק בחלוף למעלה מ-60 יום ממועד הוצאת מכתב היידוע, ובכל מקרה, הפרת חובת היידוע לא מובילה באופן אוטומטי לביטול כתב האישום.

דין והכרעה

9. הסמכות להורות על ביטול כתב האישום בנסיבות של העדר יידוע נכללת בדוקטרינת ההגנה מן הצדק, אשר נותנת בידי בית המשפט את הסמכות להורות על ביטולו של כתב האישום, אם שוכנע שהגשתו או בירורו פוגעים בעקרונות צדק והגינות משפטית, וזאת במנותק משאלת אשמתו או חפותו של הנאשם. סמכות זו מעוגנת בסעיף 149 (10), המגדיר את ההגנה מן הצדק כדלקמן:

"הגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית".

10. הליך היידוע וזכות השימוע מעוגנים בסעיף 60 א' לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: "החסד"פ) הקובע לענייננו כי:

"(א). רשות התביעה שאליה הועבר חומר חקירה הנוגע לעבירת פשע תשלח לחשוד הודעה על כך לפי הכתובת הידועה לה, אלא אם כן החליט פרקליט מחוז או ראש יחידת התביעות, לפי הענין, כי קיימת מניעה לכך.

...

(ג) נשלחה הודעה לפי סעיף זה בדואר רשום, רואים אותה כאילו הומצאה כדין גם בלא חתימה על אישור מסירה.

(ד) חשוד רשאי, בתוך 30 ימים מיום קבלת ההודעה, לפנות בכתב לרשות התביעה כאמור בסעיף קטן (ב), בבקשה מנומקת, להימנע מהגשת כתב אישום, או מהגשת כתב אישום בעבירה פלונית; פרקליט המדינה, פרקליט המחוז, ראש יחידת התביעות או מי שהם הסמיכו לכך, לפי הענין, רשאים להאריך את המועד האמור."

(ה) החליט פרקליט מחוז או ראש יחידת התביעות, לפי הענין, מטעמים שיירשמו, כי הנסיבות מצדיקות זאת, רשאי הוא להגיש כתב אישום, בטרם חלפו 30 הימים ואף בטרם פנה החשוד כאמור בסעיף קטן (ד).
"

11. בהתאם להוראת סעיף זה, כאשר עסקינן בעבירה מסוג פשע, חלה חובה על רשות התביעה ליידע את החשוד, לפי הכתובת הידועה לה, כי חומר החקירה בעניינו הועבר לידה. זכותו של החשוד לפנות אל רשות התביעה, בתוך 30 ימים מיום קבלת ההודעה, להציג טענותיו לגבי העמדתו לדין בפניה ולבקש כי תימנע מהגשת כתב אישום כנגדו.

12. בתי המשפט עמדו לא פעם על חשיבות זכות השימוע. זכות זו עשויה לייעל את מלאכת התביעה. יכול ויחסכו משאבים הכרוכים בניהולו של הליך פלילי, באם שכנע הנאשם את התביעה כי אין להעמידו לדין. לחילופין, יכול השימוע לחדד המחלוקות בין הצדדים ולייעל את המשך ההליך ואף עשויה לעודד הידברות בין הצדדים בניסיון להגיע לכדי הסדר טיעון. אולם, עלול הוא גם להקשות על עבודת התביעה ולדחות את פתיחתו של ההליך הפלילי. על כן, לשם הגשמת תכליותיו בצורה אופטימאלית, הכלל הוא כי יש לקיימו מראש (ראה ע"פ 1053/13 חסן הייכל נ' מדינת ישראל [23.06.13]; בג"צ 1400/06 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ממלא מקום ראש הממשלה [06.03.06] ת"פ 35953-06-14 מדינת ישראל נ' ימיני [28.12.14]).

13. השאלה האם אי קיום שימוע, בהכרח יוביל לביטול כתב אישום, נדונה בערכאות השונות בבתי המשפט, אך נראה כי לא ניתן להצביע על גישה אחידה בנושא. במקרים מסוימים נקבע כי אי קיום שימוע טרם הגשת כתב אישום יוביל לביטול כתב האישום כנגד הנאשם ובמקרים אחרים, נקבע כי אין לבטל את כתב האישום ויש לקיים את הליך השימוע בדיעבד. על כן, ומשמדובר בפגם בפעולת הראשות המנהלית, יש להחיל את דוקטרינת הבטלות היחסית ובהתאם לכך לבחון נסיבות המקרה גופו ולבדוק תוצאות הפגם (ראה ע"פ 4855/02 מדינת ישראל נ' בורוביץ, פ"ד נט(6) 776, 834 (2005)).

14. מהתשתית שהוצגה לבית המשפט על ידי הצדדים, לא ניתן לקבוע בוודאות מה הייתה התוצאה של עריכת שימוע מראש. משכך, בנסיבות אלו, משהראה הנאשם נכונות ורצון לעריכת שימוע בעניינו, הנני סבור כי לא יגרם נזק לאינטרס הציבורי באם יבוטל כתב האישום נגדו ותינתן לו אפשרות לעריכת שימוע כדין בעניינו. ההפך הוא הנכון, האינטרס הציבורי מחייב בחינת עניינו של הנאשם ושמיעת טענותיו טרם הגשת כתב אישום נגדו ויש לכך חשיבות גם למראית פני הצדק ולשמירה על הליך ראוי והוגן.

15. עוד נתתי דעתי למועד העלאת טענת ההגנה מן הצדק, ומצאתי כי ב"כ הנאשם העלה את הטענה בהזדמנות הראשונה, כבר בדיון הראשון שהתקיים בבית המשפט בפתח דבריו.

16. בהתייחס לטענות המאשימה באשר לכך שמדובר בכתב אישום חמור, יובהר כי איני מקל ראש בחומרת המעשים המיוחסים לנאשם. לצד זאת, יש לזכור כי סעיף 60א לחוק מקנה את זכות היידוע והשימוע לחשודים בעבירות פשע. משמעות הדבר, כי המחוקק ראה לנכון לאפשר את זכות היידוע והשימוע דווקא למי שנחשד בעבירות חמורות, נוכח הפגיעה האינהרנטית הכרוכה בהעמדה לדיון בגינן. לפיכך, חומרת המעשים המיוחסים לנאשם אינה יכולה להוות את חזות הכל.

17. לפני סיום, מצאתי להעיר, כי טוב תעשה המאשימה אם תשקול דרך נוספת לווידוא קבלת מכתב הידוע והשימוע במסגרת נהלי עבודתה והשלכותיו העתידיים, בטרם הגשת כתבי האישום.

סוף דבר

18. **לאור כל האמור לעיל, באיזון בין כל השיקולים, העובדה כי המאשימה לא מילאה את חובת היידוע, ולמרות זאת אף שניתנה לה לבקשתה ארכה בת שבועיים, לא עשתה דבר כדי להביא למילוי חובתה וכדי לממש את זכותו של הנאשם לשימוע, אל מול העובדה כי מידת הפגיעה באינטרס הציבורי לא תהיה רבה אם יבוטל כתב האישום, הגעתי למסקנה כי יש לקבל את בקשת הנאשם. אשר על כן, מכוח הסמכות הקבועה בסעיף 150 לחסד"פ, אני מורה על ביטול כתב האישום.**

המזכירות תבטל את דיון התזכורת הקבוע ליום 21.4.24 ותסגור את התיק.

ההחלטה תשלח לצדדים.

ניתנה היום, כ"ט אדר ב' תשפ"ד, 08 אפריל 2024, בהעדר
הצדדים.